EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Juridiskā komiteja

2008/0090(COD)

30.1.2009

ATZINUMS

Sniegusi Juridiskā komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (pārstrādāts) (COM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Monica Frassoni*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 1. panta 2. punktu Kopienas iestādēm un struktūrām lēmumi jāpieņem pēc iespējas atklātāk un pēc iespējas ciešākā sadarbībā ar pilsoņiem. Caurskatāmība un pilsoņu tiesības gūt informāciju ir plaši atzītas par ekonomiski visizdevīgāko veidu, kā apkarot un novērst korupciju. Lai ļautu pilsoņiem efektīvi piedalīties politiskajā procesā un prasītu atbildību no valsts pārvaldes iestādēm, pilsoņiem būtu jābūt pēc iespējas plašākai piekļuvei tiem dokumentiem, kas atrodas Eiropas iestāžu rīcībā.

Eiropas Parlaments ir pastāvīgi atgādinājis, cik svarīgs ir šis demokrātijas pamatprincips, piemēram, *M. Cashman* rezolūcijā. Apspriešanās par Regulas pārskatīšanu parādīja, ka pilsoniskā sabiedrība plaši atbalsta Eiropas Parlamenta aicinājumu par īsta tiesību akta par informācijas brīvību ieviešanu attiecībā uz Eiropas Savienības institucionālo sistēmu, saskaņā ar tiesībām uz labu pārvaldību, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pantā.

Referente pauž nožēlu, ka pārējās iestādes nepiemēro šādu pašu pieeju. Konkrētie labojumi, kurus Komisija ir ieviesusi šajā regulā, patiesi liek vilties, jo vairākos gadījumos Komisijas priekšlikumi ir solis atpakaļ ceļā uz lielāku pārredzamību. Referente arī uzskata, ka Komisijas lēmums izmantot šīs regulas pārskatīšanai pārstrādāšanas procedūru ir neveiksmīgs un neatbilst iestāžu nolīguma par pārstrādāšanas procedūru mērķiem. Pārstrādāšanas procedūras nepiemērotība sarežģītiem pārskatīšanas gadījumiem, kad atsevišķu elementu izmaiņas ietekmē citus noteikumus tekstā, praktiski nozīmē, ka Parlamentam ir plaši jāizmanto iestāžu nolīgumā paredzētais izņēmums.

Referente vairākos gadījumos ir atkārtoti apstiprinājusi šīs regulas pašreizējos noteikumus, jo tie sniedz ievērojami augstāku piekļuves un pārredzamības līmeni.

Referente ir arī minējusi jautājumu par saistību starp piekļuvi dokumentiem un datu aizsardzību kā vienu no pretrunīgākajiem jautājumiem attiecībā uz Regulas Nr. 1049/2001 piemērošanu. Eiropas Savienības ombuda, Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja un pirmās instances tiesas (*Bavarian Lager* lietā) kopējā nostāja ir tāda, ka datu aizsardzību nevar izmantot par iemeslu, lai neļautu piekļūt informācijai gadījumos, kad piekļuve nedraudētu kaitēt indivīda tiesībām uz privātumu un personas neaizskaramību, un referente ir atgādinājusi Komisijai par šo vienoto nostāju.

Iedvesmojoties no Meksikas noteikumiem par informācijas brīvību un paturot prātā, ka lietas ierosināšana Eiropas Kopienu tiesās pilsoņiem var būt nesaprātīgs rīcības veids, kad runa ir par atteikumu atklāt kāda dokumenta saturu, referente iesaka, ka Eiropas ombudam būtu jāpiešķir pilnvaras pieņemt lēmumus attiecībā uz lūgumiem nodrošināt piekļuvi dokumentiem, kuri galarezultātā ietekmēs attiecīgo administrāciju, savukārt pieteikumu iesniedzējiem būtu jāpatur tiesības vērsties ar prasību Pirmās instances tiesā par atteikumu atklāt dokumentu saturu.

GROZĪJUMI

Juridiskā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju savā ziņojumā iekļaut šādus grozījumus, kā arī Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums
1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(1) 2001. gada 30. maija Regulā (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem būtu jāveic vairāki būtiski grozījumi. Skaidrības labad minētā regula būtu jāpārstrādā.	(1) 2001. gada 30. maija Regulā (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem būtu jāveic vairāki būtiski grozījumi. Skaidrības labad minētā regula būtu jāpārstrādā***, piemērojot šo likumdošanas tehniku saskaņā ar iestāžu 2001. gada 28. novembra nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu[1].***

1 OV C 77, 28.3.2002., 1. lpp.

Pamatojums

Komisijas izvēle izmantot pārstrādāšanas procedūru, lai pārskatītu šo regulu, ir nepiemērota un neatbilst iestāžu nolīguma mērķiem attiecībā uz pārstrādāšanas procedūru, kuri paredz tās izmantošanu visai atšķirīgos gadījumos. Pārstrādāšanas procedūras nepiemērotība sarežģītai pārskatīšanai, kad izmaiņas dažos elementos ietekmē citas šā teksta normas, praktiski nozīmē, ka Parlamentam būs plaši jāizmanto iestāžu nolīgumā paredzētā atruna.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Atklātība dod iespēju pilsoņiem vēl vairāk iesaistīties lēmumu pieņemšanā un nodrošina lielāku pārvaldes sistēmas leģitimitāti un efektivitāti demokrātiskā iekārtā, kā arī nosaka tai lielāku atbildību	(3) Atklātība dod iespēju pilsoņiem vēl vairāk iesaistīties lēmumu pieņemšanā un nodrošina lielāku pārvaldes sistēmas leģitimitāti un efektivitāti demokrātiskā iekārtā, kā arī nosaka tai lielāku atbildību

pilsoņu priekšā. Atklātība veicina demokrātijas un pamattiesību ievērošanas principu nostiprināšanos, kuri noteikti ES Līguma 6. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.	pilsoņu priekšā. Atklātība veicina demokrātijas un pamattiesību ievērošanas principu nostiprināšanos, kuri noteikti ES Līguma 6. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. ***Jebkādi soļi pakļaut administratīvās iestādes sabiedrības uzraudzībai arī varētu uzlabot centienus apkarot korupciju.***

Pamatojums

Pārredzamība un pilsoņu tiesības uz informāciju ir plaši atzītas kā visrentablākais veids korupcijas apkarošanai un profilaksei.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
5.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(5a) Šī apspriešanās ir apliecinājusi, ka pilsoniskā sabiedrība plaši atbalsta Eiropas Parlamenta aicinājumu saskaņā ar Pamattiesību hartas 41. pantā noteiktajām tiesībām uz labu pārvaldību ieviest patiesu tiesību aktu attiecībā uz informācijas brīvību, ko piemērotu saistībā ar Eiropas Savienības tiesisko regulējumu.

Pamatojums

While the concept of freedom of information is broader than the concept of access to documents it must, first, be noted that, as the Court of Justice has stated (in e.g. Hautal v Council) the content of the right to access to documents is the right to the information contained in documents. The broader concept of freedom of information is also already reflected in Regulation 1367/2006 which implements the Aarhus Convention. Furthermore, citizens right to good administration must include, as a matter of principle, right to information. This is also clearly laid down in Article 22 of the Code of Good Administrative Behaviour, presented by the European Ombudsman and approved by Parliament.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(10) Attiecībā uz personas datu izpaušanu šai regulai ir jābūt skaidri noteiktai saiknei ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti.	(10) Attiecībā uz personas datu izpaušanu šai regulai ir jābūt skaidri noteiktai saiknei ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti. ***Kopš Regulas (EK) Nr. 1049/2001 pieņemšanas Tiesas judikatūra un Eiropas Savienības ombuda un Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja pieņemtie lēmumi un nostājas ir precizējušas attiecības starp šo regulu un Regulu (EK) Nr. 45/2001, ka tā ir regula par piekļuvi dokumentiem, ko piemēro tādu dokumentu pieprasījumiem, kuros ir personu dati, un ka izņēmumu piemērošanai noteikumiem par piekļuvi dokumentiem un informācijai ar mērķi aizsargāt personas datus ir jāpamatojas uz nepieciešamību aizsargāt personu privārtumu un neaizskaramību.***

Pamatojums

The question of the relationship between access to documents and data protection has been one of the most controversial issue relating to the application of Regualtion 1049/2001. The cause of this has been, on the one hand, an unfortunate formulation of the exception for data protection which tends to lead to circular arguments concerning the relationship between the regulations mentioned. However, the shared position of the European Ombudsman, the European Data Protection Supervisor and the Curt of First Instance (in the Bavarian Lager case) is that data protection may not be used to prevent access to information when such access would not risk harming the right to privacy and personal integrity of an individual. However, the Commission's proposal does not take this into account.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Jāizstrādā skaidri noteikumi par dalībvalstīs izdoto dokumentu pieejamību un pieejamību trešo personu dokumentiem, kas ir daļa no tiesvedības lietām vai ko iestādes ir ieguvušas saistībā ar īpašām izmeklēšanas pilnvarām, kas tām piešķirtas saskaņā ar EK tiesību aktiem.	(11) Jāizstrādā skaidri noteikumi par dalībvalstīs izdoto dokumentu pieejamību un pieejamību trešo personu dokumentiem, kas ir daļa no tiesvedības lietām vai ko iestādes ir ieguvušas saistībā ar īpašām izmeklēšanas pilnvarām, kas tām piešķirtas saskaņā ar EK tiesību aktiem. ***Tiesa ir paskaidrojusi, ka pienākums apspriesties ar dalībvalstīm attiecībā uz piekļuves pieprasījumiem dokumentiem no šīm valstīm neļauj dalībvalstīm piemērot veto tiesības attiecībā uz šādu piekļuvi vai izmantot savus tiesību aktus vai noteikumus un ka iestāde, kurai ir iesniegts pieprasījums, var attiekt piekļuvi, vienīgi pamatojoties uz Regulā (EK) Nr. 1049/2001 noteiktajiem izņēmumiem. Tomēr joprojām ir nepieciešams precizēt trešo valstu dokumentu statusu, lai it īpaši nodrošinātu, ka informācija attiecībā uz likumdošanas procedūrām nav plašāk pieejama pusēm, tostarp trešo valstu administratīvajām iestādēm, nekā Eiropas pilsoņiem, kuriem šos tiesību aktus piemēro.***

Pamatojums

The European Commission, in particular, has interpreted the obligation to consult member states as granting these a right to veto access to documents coming from them. However, this interpretation has been struck down by the Court of Justice in the IFAV case. The Commissions proposal does not, unfortunately, genuinely reflect this jurisprudence and would, if accepted, mean a clear step back from the present legal state of affairs. However, there is still need for clarification of the status of third party documents, in particular, in order to avoid that information relating to legislative dossiers is not shared more broadly with, for instance, foreign administration than with the European citizens concerned and bound by the legislation,

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
2. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ikvienai fiziskai personai vai juridiskai personai ir jābūt tiesībām piekļūt iestāžu dokumentiem, ievērojot šajā regulā noteiktos principus, nosacījumus un ierobežojumus.	1. Ikvienai fiziskai personai vai juridiskai personai***, vai juridisku vai fizisku personu asociācijai*** ir jābūt tiesībām piekļūt iestāžu dokumentiem, ievērojot šajā regulā noteiktos principus, nosacījumus un ierobežojumus.

Pamatojums

Atsauces uz asociācijām mērķis ir t.s. pilsoņu grupas.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums
3. pants – b punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) „trešā persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kā arī subjekts ārpus attiecīgās iestādes***, tostarp dalībvalstis***, citas iestādes un organizācijas Kopienā vai ārpus tās, kā arī trešās valstis.	(b) „trešā persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kā arī subjekts ārpus attiecīgās iestādes, citas iestādes un organizācijas Kopienā vai ārpus tās, kā arī trešās valstis.

Pamatojums

Dalībvalstis nebūtu jāuzskata par trešām pusēm attiecībās ar iestādēm vai paziņojumos par jautājumiem saistībā ar Eiropas Savienības darbības jomu.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums
4. pants – 1. punkts – b a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ba) personu privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzībai, jo īpaši saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem par

personas datu aizsardzību;

Pamatojums

Ir ietverta atsauce uz ES tiesību aktiem attiecībā uz personas datiem. Šajā sakarībā arī būtu jāpiemēro reglamenta 80.a noteikuma 3. punkta 3. apakšpunkts.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Kas attiecas uz trešo personu dokumentiem, iestāde apspriežas ar attiecīgo trešo personu ar mērķi noskaidrot, vai ir jāpiemēro 4. pantā paredzētais izņēmums, ja nav skaidrības par to, vai šo dokumentu drīkst izsniegt vai ne.	1. Kas attiecas uz trešo personu dokumentiem, iestāde apspriežas ar attiecīgo trešo personu ar mērķi noskaidrot, vai ir jāpiemēro 4. pantā paredzētais izņēmums, ja nav skaidrības par to, vai šo dokumentu drīkst izsniegt vai ne. ***Dokumenti, kas sniegti iestādēm, lai ietekmētu politikas veidošanu, būtu jāpublisko.***

Pamatojums

Lai nodrošinātu politikas veidošanas procesa pārredzamību, dokumenti, kurus sniegušas trešās puses un kuru mērķis ir ietekmēt politiskos lēmumus, būtu jāpublisko.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums
9. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
7. Komisija un Padome ***informē*** Eiropas *Parlamentu* par slepeniem dokumentiem saskaņā ar vienošanos, kas panākta starp iestādēm.	7. Komisija un Padome saskaņā ar vienošanos, kas panākta starp iestādēm, ***nodrošina*** Eiropas *Parlamentam* ***pienācīgu kontroli*** pār slepeniem dokumentiem***, ko publisko***.

Pamatojums

Vienošanās, kas panāktas starp iestādēm attiecībā uz slepeniem dokumentiem, būtu jāpublisko.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums
12. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. ***Katra iestāde nosaka savu kārtību, saskaņā ar kuru citu kategoriju*** *dokumenti* ***ir tieši pieejami sabiedrībai***.	4. ***Iestādes izveido dokumentu reģistru vienotu saskarni un jo īpaši nodrošina vienotu tiešās piekļuves punktu*** *dokumentiem****, kas izdoti vai saņemti Kopienas tiesību aktu vai vispārēji piemērojamu neleģislatīvu aktu pieņemšanas procedūras laikā***.

Pamatojums

12. panta 4. punkts ir grozīts, lai ietvertu M. Cashman *rezolūcijas 5. ieteikumu ar mērķi uzlabot pašreizējos standartus.*

PIELIKUMS

JURIDISKO DIENESTU
KONSULTATĪVĀ DARBA GRUPA

2008. gada 6. novembrī Briselē

ATZINUMS

EIROPAS PARLAMENTAM
PADOMEI
KOMISIJAI

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem
2008. gada 30. aprīļa COM(2008) 229 galīgā redakcija — 2008/0090 (COD)

Ņemot vērā Iestāžu 2001. gada 28. novembra nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu, jo īpaši tā 9. punktu, Konsultatīvā darba grupa, ko veido Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas attiecīgie juridiskie dienesti, sanāca kopā 2008. gada 20. maijā un 4. jūnijā, lai izskatītu iepriekš minēto Komisijas priekšlikumu.

Šajās sanāksmēs[1], izskatot priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko pārstrādā 2001. gada 30. maija Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi **Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem,** Konsultatīvā darba grupa kopīgi vienojās, ka:

1) 7. panta 1. punktā atsauci „*šā panta 4. punktu*" aizstāj ar formulējumu „*šā panta 3. punktu*".

2) 9. panta 1. punktā atsauci „*4. panta 1. punkta a) apakšpunktā*" aizstāj ar formulējumu „*4. panta 1. punktā*".

3) 12. panta 1. punktā pievienoto formulējumu „*EK tiesību aktu vai vispārēji piemērojamu neleģislatīvu aktu*" izceļ, izmantojot pelēko tonējumu, ko parasti lieto, lai izceltu būtiskas izmaiņas.

4) 12. panta 2. punktā pievienotos vārdus „*elektroniskā formā*" izceļ, izmantojot pelēko tonējumu, ko parasti lieto, lai izceltu būtiskas izmaiņas.

Izskatījusi priekšlikumu, Konsultatīvā darba grupa vienprātīgi secināja, ka priekšlikumā nav citu būtisku grozījumu, izņemot tos, kas par tādiem nosaukti priekšlikumā vai šajā atzinumā. Attiecībā uz iepriekšējā tiesību akta nemainīto noteikumu kodifikāciju ar šiem būtiskajiem grozījumiem darba grupa arī secināja, ka priekšlikums paredz tikai tiešu esošo tekstu kodifikāciju, būtiski tos nemainot.

C. PENNERA	*J.-C. PIRIS*	*C.-F.DURAND*
juriskonsults	juriskonsults	ģenerāldirektora v. i.

[1] Konsultatīvās darba grupas rīcībā bija priekšlikuma versija angļu, franču un vācu valodā, un tā strādāja, pamatojoties uz versiju angļu valodā, kas bija apspriežamā teksta oriģinālvaloda.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Publiska piekļuve Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem
Atsauces	COM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 22.5.2008
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Monica Frassoni 25.6.2008
Izskatīšana komitejā	15.12.2008
Pieņemšanas datums	20.1.2009
Galīgais balsojums	+: 15 –: 2 0: 4
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Neena Gill, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Eva-Riitta Siitonen, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Brian Crowley, Eva Lichtenberger, József Szájer, Jacques Toubon